

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 25. — TELEFON Nr. 25.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów od godz. 9 do 12 rano i od 3 do 6 wiecz. Wypisów nadst. redaktorowi w Czesztochowie, ul. Aleksandrowskiej 8. Zmiana adresu w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych.
Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

II Aleja Nr. 21. — Telefon Nr. 649.

Teatr Artystyczny

„CORSO”

(róg Teatrnej.)

Program od Soboty 25 do Poniedziałku 27 Lipca r. b.

Wspaniały program!!! Wszczęświatowa nowość!
Tylko 3 dni! spieszcie zobaczyć!!!

„SAFO”

Wspaniały dramat w 5-ciu wielkich częściach podług romansu słynnego powieściopisarza ALFONSA DOBE. Klasyczne wykonanie artystów.

Tygodnik Gaumont'a (natura)

Na scenie! pod artystycznym kierunkiem Bolesława Mareckiego

Nowość! Pierwszy raz. Nowość!

PAJACE

Arcywesola Operetka w 1-ym akcie muzyka K. Zürere

**Nowe kostiumy!!!
Nowe dekoracje!!!**

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
I Aleja Nr. 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon Nr 4-77.

Program od soboty 25-go do wtorku 28-go Lipca 1914 roku.

Sensacyjne przygody detektywów
Kate i Steele Ciekawy dramat amerykański
w 4-ech częściach.

MAŁY NAPOLEON (komedia) Dziennik Pathe Nr. 275b. Kronika chwili bieżącej.

Koncerty A. Szołochowa
anagnego tenora, artysty opery w Moskwie
Akompagnować będzie laureatka Konserwatorium warszawskiego pani **Śliwińska.**

Lekarz - Dentysta

Stefan BABYLSKI

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Dr. Ludomir Lipiński

Ordynuje w chorobach kobiecych wewnętrznych i dziecięcych od 9-11 r. i od 3-5 pp.

Aleja III Nr. 53. - Telef. Nr. 728. 0406

E. GRABOWSKI GEOMETRA
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 25.

upraw. przez Minist. Spraw.

Sciele pomiary miejsc, zarządzenie, pomiary dla przedkładań planów, inżynierem rządowym.

Na mocy upoważnienia Państwowego Komitetu do spraw włośc. i ziemskich wykonuje podziały pastwisk, zamiany gruntowe, separacje gruntów i t. p.

Doktor BRONIAŁOWSKI
PAWEŁ

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 54.

Choroby skórne, włośń płożow, weneryczne i Kosztlika lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 3-5 popoł. Zmiana od 9-12 rano. Sąd w Warszawie. Zamieszkanie SALWARSANU (HATA) 1014 i 1014 b. Białostok na sybilu.

Operetka Łódzka
Teatr „Frascati” I Aleja Nr. 12

Dyrekcja: Antoni Miller.

Dzisiaj w Sobotę 25 Lipca.

Piękna Helena

Operetka komiczna w 3-ech aktach libretto Henryka Mathas i Ludw. Halery muz. Offenbacha

Walc z różami wyk. p. Willówna

Szczegóły w programach. — Początek o godz. 8 1/2 w.

Bilety sprzedają się od godz. 11 rano do 2 i od 6 do końca przedstawienia w kasie teatru.

P. T.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić, że nasze biuro przeniesliśmy z dniem 21 lipca r. b. na ulicę Aleksandrowską Nr. 8, telefon Nr. 87.

Polecamy się nadal łaskawym względem, pozostajemy z wysokim szacunkiem

„Allert i Buhle”

Przedsiębiorstwo budowlane w Częstochowie-Oddział w Łodzi.

Kancelonowane Biuro Nauczycielskie

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 25.

Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemski biuro na żądanie sprawozdania.

Oras Kursy dla Ochroniarek i Froebianek, Zapłaty nowo wstępujących kandydatek codziennie od 9 rano do 6 pp. Po ukończeniu świadectwa i posady.

Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Dr. med. K. TROPFAUER

b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu.

Choroby skórne, weneryczne (606, 914) i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 r. i od 5-7 1/2 pp. Pania od 4-5 pp.

2 Aleja nr. 24 róg Teatrnej, i piętro. 1479

Kancelarja Adwokata

L. BUKOWSKIEGO

przeniesiona została do domu W-go Eberta Teatralna nr. 28.

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca

Skład Materiałów Aptecznych i farb

Wacława ORŁA

w Częstochowie III Aleja 46.

Potrzebni kowale, i chłopcy do fabryki w fabryce maszyn rolniczych ul. Zielona nr. 15.

Prosimy o uregulowanie Prenumeraty!!

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Szafkatorski

Częstochowa Aleja 3-ola dom własny **KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI** WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne, Fabrykaposadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów zcmentu. Ceny przystępne.

Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

Z RADOMSKA.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

Skutki ciemnoty.

Do jakiego stopnia panuje jeszcze ciemnota i przesąd między ludem wiejskim, niech posłuży następujący fakt.

Pewna wieśniaczka, której dziecko 3-letnie od dłuższego czasu było chore, udawała się o poradę do rozmaitych znachorów. Wreszcie jedna z nich zaleciła, aby ta ukradła z kościółka kawałek komży, zawinąca poświęcany krzyżyk, udała się z chorem dzieckiem w dzień sobotowy do znajomego żyda, poprosiła o kieliszek wódki i wlała dziecku do gardła, a krzyżyk ukradkiem pozostawiła u żyda.

Wieśniaczka co do joty przepis spełniła i... dziecko w powrotnej drodze życie zakończyło.

Brak czapnika i introligatora.

Daje się tu odczuwać brak czapnika i introligatora częstochojanina. Którakolwiek firma częstochowska czapnicza bez ryzyka może w naszym mieście otworzyć filję, a powodzenie będzie miała pewne, tymbardziej, że powstaje tu szkoła realna; a więc tak czapnik jak i introligator był mają zapewnić.

W.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

— Brak kąpiel.

Poruszaliśmy swego czasu na łamach „Gońca Częstochowskiego” sprawę braku łaźni i wani w Zawierciu bowiem tylko jedna fabryka T-wo Akc. „Zawiercie” posiada je i litylko dla swoich pracowników. Obecnie wyjąta się kwestja braku „Łazienek” dla kąpiel letnich, które możnaby urządzić na rzecz Warcie w ogrodzie p. Lewensztajna, który chętnieby wydzierżawił pewną część ogrodu na urządzenie odpowiednich upustów i

łazienek. Przypuszczać należy, że podobne przedsiębiorstwo miałoby powodzenie, bo nawet najbardziej robotnik wolałby zapłacić 5 kop. za kąpiel w łazienkach, niż szukać kąpeli w brudnych gliniankach i cuchnących stawach.

— Nowe wybory wójta.

Wkrótce odbędą wybory nowego wójta gminy Kromolów, od roku obowiązujący wójta pełni zastępcę, który prawdopodobnie wybrany zostanie na to stanowisko i otrzyma pomocnika, ponieważ jednemu wójtowi, na tak wielką gminę, trudno jest dać radę, szczególnie przy zbieraniu podatków, które zalegają od roku 1901, sięgając 70 tysięcy rb.

Lux.

KAFLE MISTOWSKIE I PRUSICKIE.

INSTALACJA PIECÓW I KUCHEN.

L. Nieprzecki i S-ka.

Teatralna № 34, Telefon № 32

Z zagranicy.

— Tak zawsze.

Z Tulonu donoszą do Paryża, że tamtejsze władze śledcze aresztowały znaną z piękności i obcowania wśród dam z półświatka niejaką Xenię, mianującą się Polką. Jej zachowywanie i obcowanie z osobami wojskowymi podpadło policji wskutek czego urządzono w mieszkaniu jej rewizję. Znalezione listy niemieckie w których niepodpisany autor ich domaga się od pani Xenii aby dostarczyła mu w jaknajprędszym czasie planów i fotografii różnych w nich fortec francuskich. Na podstawie listu tego aresztowano ją i osadzono w więzieniu śledczym. Jak dowiadujemy się w ostatniej chwili, pani Xenia podająca się gorkiwie za Polkę, jest żydówką rosyjską, władająca świetnie językiem polskim.

Rozmaitości.

(R) Rewizja w mieszkaniu zmarłego. Taka niezwykła rewizja została dokonana w jurjewskiej fabryce, w gub.

Jekaterynowosławskiej. Rakitin, robotnik fabryczny, dzwieniąc dni leżał ciężko chory na zapalenie płuc. Dziesiątego dnia (29 kwietnia), o godz. 5-ej zrana Rakitin zmarł, a następną nocą zjawiała się w mieszkaniu policja dla dokonania rewizji.

W mieszkaniu panowała żalobna cisza; zrozpaczona żona nawpół przytomna i kilku przyjaciół zmarłego — oddających mu ostatnią przysługę.

I oto raptem otwierają się drzwi i wchodzi policja.

„Czy jest Rakitin?”

„Oto leży — brzmi odpowiedź.

Policja na chwilę zdetonowała się, lecz nie długo zwłócząc przystąpiła do rewizji. Przeszukano, przewracając wszystko do góry nogami i nie znalaziono nic. Spisano protokół i policja spokojnie odeszła, tak jak gdyby to wszystko co zrobiono było normalne i w porządku.

(R) Patriotyczne uczesanie będzie modne w Nowym Jorku.

Są to włosy farbowane trzema barwami: niebieską, białą i czerwoną i przesypane gwiazdami ze złota i srebra. Kilka elegantek wystąpiło w ten sposób publicznie, nazywając strój powwyższy „sztandarowem uczesaniem” — bo na sztandarze amerykańskim są właśnie takie barwy i gwiazdy.

(R) Zamordowanie rodziny przez Indjan.

W Chłobana w Stanach Zjednoczonych rozegrała się krwawa tragedia. Dwaj Indianie nazwiskiem Hollatta, bracia ze szczeptu seminolów, zapukali do domu bogatego farmera Dawida Boleieasa a gdy tenże otworzył, kilku strzałami go zamordowali, również po stąpili sobie z jego nadbiegającą matką na pomoc żoną. Poczem wykryli 14-letniego syna i zabili go, a 2-letnie dziecko zastrzelili. Policja dwóch morderców natychmiast aresztowała. Gdy się pomiędzy resztą Indjan rozniósła wieść o morderstwie dwóch członków ich szczeptu, udała się wielka liczba przed więzienie, by na aresztowanych od-

prawić samosąd. Indianie są do tego oburzeni gnym braci, obawiają się bowiem zemsty białych.

Odpowiedzi od Redakcji.

Panu J. B. Wiersz do druku się nie nadaje; nie wolno rymować i to stało jednakowych form gramatycznych, jak to pan czyni naprz. może, orze, cie, się, młot, grzmot — mnie, się, ita Znow „dojrzewa” i „działa” wogóle się nie rymują. Rekopis przez tydzień zatrzymamy do zwrotu.

X. „Pieśni nam trzeba” będzie z bieżącym czasem zamieszczona.

Panu J. S. W. sprawach tych poinformuj pana najlepiej jeden z inspektorów szkół ludowych, mianowicie p. Czistilin ul. Teatralna nr. 1 lub p. Jachontow ul. Teatralna nr. 13.

Panu Wł. Chm. „Muzyk” zdradza pan wien polot poetycki, brakuje w nim wszakże znajomości prawideł poetyki. Zamieszczony nie będzie.

Dom
złożony z 9 mieszkań i około morgi placu sprzedam za 6000 rub. Jan Zyszkowski Mała 19 1984—3—1

1, 2 pokoje
kuchnia wygodna, zaraz wynajmę. Fabryczna 8

Plac
do sprzedania przy ul. Szkolnej od 25 kop. 10 kiec Stanisław Bzowski ul. Ciemna tel. 326 1921—5—1

Do wynajęcia
pokój z kuchnią i wodą i zlewem na Cerkiewnej 25. 1911—7—1

Sprzedam
ogród 3-morgowy z placem. Wiadomość: Szmigulski ulica Aleksandrowska 22.

Do Wynajęcia
od Wrażenia lub Podzielnika przeobitko duże i małe lokale po szkole Andruszajewo rozkład korytarzowy, godny na biura lub „Chambre garde” Alja 60. 1903—3—1

Potrzebni
monterzy-elektrotechnicy do biura technicznego Jana Skalmieńskiego w Częstochowie. Reflektanci winni przystawić świadectwa i podać sądownie wyroki. 1901—3—1

ANTONI BUGAJ

KŁOMNICE

St. Dr. Z. W. W.

WYRABIA:
Plugi jednokonne, dwukonne, koleśne, bezkoleśne i rozmaitych wielkości. **DWUSKIBOWCE** **SAMGCHODY** z **POGLEBIACZAMI** i z krotkami **TALERZOWYMI**. **Sieczonekarki** różnej wielkości bębnowa a także z kosami na kole, ręczne do maneżu i do siły pasowej nadzwyczaj lekkie w robocie, **BARDOZO** **MCCNE** i bardzo tanie, ogólnie znane za swej dobroci. **BronysPREŻYNOWE** i **KULTYWATORY** z zabani **AMERYKANSKIEMI**. **Bronki** polne mniejsze i większe. **Młocarnie** do **PROSTEJ SŁOMY** a także i do targanej, nadzwyczaj mocna. **Kieraty** różne. Sprzedaż hurtowa i pojedyncza.
WYROBY NAGRODZONE na wystawach: w Częstochowie, Piotrkowie, Kaliszu, Sieradzu i Kijowie. **MNÓSTWO PODZIĘKOWAŃ** od nabywców za rzeczywistą dobrą trwałość i taniość wyrobów.
Adres dla listów: ANTONI BUGAJ w Kłomnicach, guberni Piotrkowskiej. 0152

Na każdej glebie

lekkiej, średniej czy też ciężkiej nawożenie potasem jest konieczne, gdyż potas, tak samo, jak azot i fosfor, jest niezbędnym pokarmem roślin.

Nawożenie potasem

nie tylko
powiększa urodzaje
 lecz i
polepsza jakość plonu
 z nawozów potasowych

kainit (12-15% tlenku potasowego) nadaje się na gleby lżejsze, 40% sól potasowa (40-42% tlenku potasowego) na gleby cięższe.

Zamawiać należy wprost w Towarzystwach lub w Kółkach i Spółkach Rolniczych, w Akc. Tow. **Ludwik Spiess i Syn** w Warszawie, jak również we wszystkich handlach nawozami sztucznymi.

Zginęła karta paszportowa wydana przez fabrykę Welsberga na imię Władysława Mączyskiego. 1937—1	Do wynajęcia zaraz 2 pokoje z kuchnią Fabryczna Nr. 11 1939—2—1	Zginęła karta paszportowa wydana przez Zarząd koleji Herbskiej na imię Józefa Turka. 1926—1	100 rubli za wyrobienie posady magazyniera albo kontrolera fabryki. Ogródowa 63 m. 4 P. Rybter. 1942—3—1	Plac do sprzedania na Rakowie Wład. ul. Mała 6 u właściciela. 1940-2-1
Zgubiono weksel na rb. 200 podpisany przez Jana i Michałinę Kisiel Ostrzęgą się przed nabywcem. 1938—3—1	Dom do sprzedania na dogodnych warunkach ul. Mickiewicza 35. 1898—6—1	Do wynajęcia płanina od zaraz. Wiadomość ul. Zielona 18 0168	Sklep i pokój do wynajęcia odpowiedni na handel Cerkiewna 5 przy poczcie Wład. u gospodarza. 1941—9—1	

DOM HANDLOWY

Zdzisław RYLSKI

Częstochowa 2 Aleja 20, tel. 93.

POSADZKI i LICÓWKI terrakotowe w rozmaitych kolorach, POSADZKI BRAMOWE nadzwyczaj wytrzymałe, PLYTKI GLAZUROWANE na spódkach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH **stałe na składzie**